

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 23. maj 2018

Sag 18/2018

Anklagemyndigheden

mod

A

(advokat Tage Kragbak, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelser af Retten i Aalborg den 12. juli 2017 og af Vestre Landsrets 11. afdeling den 5. september 2017.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Jens Peter Christensen, Lars Hjortnæs og Lars Apostoli.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at foranstaltningen fastsat ved dom af 15. august 2012 ikke forlænges.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

A har anført navnlig, at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder, at retten efter anmodning fra anklagemyndigheden ved kendelse kan fastsætte en ny længstetid på 2 år, jf. straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt. Betingelserne for at forlænge foranstaltningen er således ikke opfyldt.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at forlængelse kun kan ske under særlige omstændigheder, f.eks. hvis den dømtes tilstand er blevet forværret på en sådan måde, at den pågældende frembyder fare for andre, eller hvor der i øvrigt ved længstetidens udløb forelig-

ger et åbenbart behov for at fortsætte en behandling eller pleje, der er motiveret af kriminalitetsforebyggende hensyn. Der kan ikke forekomme andre ”særlige omstændigheder” end de to nævnte eksempler.

Siden Retten i Aalborgs dom af 15. august 2012 er A ikke dømt for spirituskørsel eller for andre lovovertrædelser. Hans tilstand er ikke blevet forværret – slet ikke på en sådan måde, at han frembyder fare for andre. Tværtimod fremgår det af udtalelse af 9. marts 2016 fra Samrådet vedrørende Udviklingshæmmede Lovovertrædere i Nordjylland, at der ikke har været indlæggelser, som var begrundet i dommen, at han har haft frivilligt ophold i et socialpædagogisk tilbud, og at han ikke har haft tvungent ophold på institution. Det fremgår endvidere af Vesthimmerlands Kommunes udtalelse af 10. marts 2017, at han efter 3 år er blevet lidt mildere, at der i de 5 år ikke har været tilbagefald, og at den tilsynsførende ikke er bekendt med, at der skulle være begået ny kriminalitet siden domsafsigelsen.

A har ikke ved længstetidens ophør noget åbenbart behandlingsbehov, der samtidig er motiveret af kriminalitetsforebyggende hensyn. Det er ikke godtgjort, at behandlingsstop vil føre til alkoholmisbrug. Selv om behandlingsstop vil føre til alkoholbrug, ligger der ikke heri et åbenbart behandlingsbehov. I Vesthimmerlands Kommunes udtalelse af 10. marts 2017 er det anført, at ”Det er svært at vurdere om A vil genoptage sit forbrug når dommen udløber, men det kan antages at A igen vil påbegynde indtagelse af alkohol”. Antagelsen herom synes ikke stærkt underbygget, og der er ikke belæg for, at As eventuelle indtagelse af alkohol vil indebære, at han giver sig til at køre spirituskørsel.

Kriminalitetsforebyggende hensyn taler i øvrigt ikke for opretholdelse af foranstaltningen, da de to tilfælde af spirituskørsel på knallert, som A er dømt for, blev begået tilbage i april og maj 2011.

Som noget nyt har A frivilligt og af egen drift fået installeret alkoholås i sin personbil. Dette taler i sig selv for, at A vil undgå at køre i spirituspåvirket tilstand i fremtiden.

Der foreligger ikke aktuelle kvalificerede oplysninger, der kan begrunde en forlængelse af foranstaltningen. Der er således ikke indhentet nogen aktuel udtalelse fra en ansvarlig overlæ-

ge, og allerede derfor har anklagemyndigheden ikke ført bevis for, at betingelserne i straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt., er opfyldt.

Der kan ikke lægges vægt på den retspsykiatriske erklæring af 30. januar 2012, som A ikke var enig i, når erklæringen kun er støttet af udtalelser fra den tilsynsførende og Samrådet vedrørende Udviklingshæmmede Lovovertrædere i Nordjylland, og forsvareren ikke i landsretten har haft mulighed for at stille spørgsmål til den tilsynsførende henholdsvis en repræsentant for samrådet.

Der kan alene lægges vægt på Samrådet vedrørende Udviklingshæmmede Lovovertrædere i Nordjyllands seneste udtalelse af 2. maj 2017, der må antages udelukkende at være baseret på en udtalelse fra den tilsynsførende, som er socialrådgiver og ikke læge, og som derfor ikke er fagligt kompetent til at vurdere, om betingelserne i straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt., er opfyldt. Samrådet udtaler sig således heller ikke om, at As tilstand skulle være blevet forværret på en sådan måde, at han frembyder fare for andre, eller om, at der i øvrigt ved længstetidens udløb foreligger et åbenbart behov for at fortsætte en behandling eller pleje, der er motiveret af kriminalitetsforebyggende hensyn.

A har desuden anført, at proportionalitetshensyn taler imod forlængelse af foranstaltningen.

Den omstændighed, at A, hvis han ikke var blevet idømt en foranstaltning, ville være blevet idømt en bøde på 4.000 kr., taler i sig selv for, at det vil være uproportionalt at forlænge foranstaltningen.

Domskonklusionen indebærer mulighed for et betydeligt indgreb i As frihed og er også konkret udmøntet sådan, at der er foretaget et betydeligt indgreb i hans frihed, idet han er undergivet tilsyn og i 5 år er blevet pålagt løbende at indtage antabus.

Anklagemyndigheden har anført, at det fremgår af Retten i Aalborgs dom af 15. august 2012, at længstetiden for As foranstaltning på 5 år blev fastsat med henvisning til straffelovens § 69 a, stk. 1. Dette beror efter anklagemyndighedens opfattelse på en fejl, idet længstetiden skulle have været fastsat i medfør af straffelovens § 68 a, stk. 1, hvilket også ses at være lagt til

grund af landsretten. Der bør således i medfør af straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt., fastsættes en ny længstetid på 2 år for As foranstaltning.

Til støtte for påstanden om stadfæstelse har anklagemyndigheden anført navnlig, at der foreligger særlige omstændigheder, idet der er et åbenbart behov for at fortsætte As behandling, der er motiveret af kriminalitetsforebyggende hensyn.

Det fremgår af mentalerklæringen fra 2012, at A tidligere har været i antabusbehandling som følge af en foranstaltningsdom, uden at han kunne se noget formål med det. Det fremgår endvidere, at han har drukket alkohol på trods af antabusbehandling. På tidspunktet for mentalundersøgelsen vurderedes A at være uden indsigt i de skadelige konsekvenser, der kan være af alkoholindtagelse.

Det fremgår af Vesthimmerlands Kommunes udtalelse fra 2017, at A ikke har til hensigt at køre beruset, da det "har været besværligt for ham, at generhverve kørekort". Det må derfor efter anklagemyndighedens opfattelse antages, at As holdning til spirituskørsel ikke er motiveret i hensynet til andres sikkerhed, men i stedet er motiveret i hensynet til ham selv. Det er kommunens vurdering, at A ikke umiddelbart har indsigt i de skadelige konsekvenser, som alkoholmisbruget medfører. Endelig fremgår det af udtalelsen, at A ikke viser tegn på at kunne anvende erfaringer fra tidligere, og at det må antages, at han sandsynligvis vil falde tilbage i alkoholmisbrug, hvis foranstaltningen udløber. Det er på den baggrund kommunens anbefaling, at foranstaltningen forlænges for at undgå recidiv. Det er således kun, når A er i antabusbehandling, at der ikke ses at være risikoadfærd, hvilket efter anklagemyndighedens opfattelse klart taler for at forlænge foranstaltningen.

Det fremgår af Samrådet vedrørende Udviklingshæmmede Lovovertrædere i Nordjyllands udtalelse fra 2017, at det også er samrådets vurdering, at der er risiko for recidiv, hvis ikke foranstaltningen forlænges, således at navnlig antabusbehandlingen kan fortsætte.

Der bør lægges betydelig vægt på disse udtalelser, og der bør lægges vægt på, at udtalelsen fra den tilsynsførende kommune er afgivet af personale, der har et særligt indgående kendskab til As forhold.

Der bør endvidere lægges vægt på As egen forklaring om, at han er træt af at tage antabus, og at han ikke ønsker at tage antabus længere, da han føler, at han har afsonet sin dom. Det må også på denne baggrund befrygtes, at A vil ophøre med at tage antabus, hvis foranstaltningen udløber, med risiko for recidiv til ligartet kriminalitet til følge.

Den omstændighed, at A har installeret alkoholås i sin personbil, medfører ikke, at der ikke er risiko for recidiv til ligartet kriminalitet. A er således ikke forhindret i at benytte andre motorkøretøjer, f.eks. ved at låne familiemedlemmers eller bekendtes køretøjer eller ved at anskaffe en ny scooter.

A er tidligere straffet flere gange for henholdsvis promillekørsel og spirituskørsel senest ved dom af 29. marts 2006, hvor han blev idømt en foranstaltning med mulighed for at træffe bestemmelse om alkoholistbehandling. Denne behandling blev ifølge mentalerklæringen iværksat, men har tilsyneladende ikke haft den ønskede effekt.

På baggrund af de tidligere domme, den tidligere iværksatte antabusbehandling og den senest begåede kriminalitet er der således grund til at antage, at A på ny vil begå ligartet kriminalitet, hvis ikke han fortsat er undergivet den nuværende foranstaltning.

Det forhold, at A efter dommen af 15. august 2012 hverken er dømt eller sigtet for ny kriminalitet, kan ikke føre til en anden vurdering.

As foranstaltning har ikke tidligere været forlænget efter straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt., og der foreligger således ikke tidligere forlængelser, der eventuelt kan tale imod en ny forlængelse.

Den omstændighed, at den del af foranstaltningsdommen, der giver mulighed for at træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, indtil nu ikke har været benyttet af tilsynsmyndigheden, bør ikke føre til, at foranstaltningen af den grund skal ophøre.

For så vidt angår spørgsmålet om proportionalitet har anklagemyndigheden henvist til præmisserne i Højesterets kendelse af 11. juli 2017 (UfR 2017.3209).

Straffen for spirituskørsel på knallert i et andengangstilfælde ville være en bøde på 4.000 kr., og der foreligger dermed ikke en tidsbestemt straf, som den idømte foranstaltning kan holdes op imod. Det forhold, at A under normale omstændigheder ville være blevet idømt en bødes-
traf, medfører imidlertid ikke i sig selv, at en forlængelse af foranstaltningen vil være uproportional.

Hertil kommer, at risikoen for recidiv sammenholdt med hensynet til andre trafikanters sikkerhed tilsiger, at foranstaltningen forlænges. Der bør lægges vægt på, at det nuværende tilsyn og antabusbehandlingen udgør et meget begrænset indgreb i As frihed, og at hensynet til andre personers sikkerhed på nuværende tidspunkt overstiger hensynet til ham. En forlængelse vil derfor på nuværende tidspunkt ikke være uproportional.

Supplerende sagsfremstilling

A er flere gange tidligere straffet for promillekørsel i personbil (ved udenretlige bødevedtagelser af 6. juni 1998, 3. august 2001 og 2. september 2005) og blev ved Retten i Terndrup dom af 29. marts 2006 for spirituskørsel på knallert idømt en foranstaltning efter straffelovens § 68, hvorefter tilsynsmyndigheden bl.a. kunne træffe bestemmelse om behandling mod alkoholisbrug. Længstetiden for foranstaltningen blev fastsat til 3 år, jf. § 68 a, stk. 3.

I retspsykiatrisk erklæring af 30. januar 2012 om A har overlæge Kirsten Faurholdt anført bl.a.:

”Observandens forbrug af psykoaktive stoffer

...

... Observanden mener, at han har været i antabusbehandling to gange, første gang var for en del år siden, hvor han frivilligt kom i antabusbehandling via egen læge, hvilket dog kun varede ganske kort tid. Observanden har senere i forbindelse med tidligere dom været i antabusbehandling i 1 ½ år, kontrolleret af egen læge. Han tog antabussen som en del af dommen, uden at han helt kunne se noget formål med det...

...

Legemlig helbredstilstand

...

Af lægelige journaler fremgår det, at observanden har været behandlet som følger:

...

Den 30.11.2006, Aalborg Sygehus, Neurologisk Afdeling: Observanden var til ambulantly undersøgelse... I forbindelse med denne undersøgelse indrømmede observanden, at han drak alkohol på trods af antabusbehandling. Han angav, at han drak 5-10 lyse øl, når han var på værtshus, hvilket var tilfældet 3-4 gange ugentligt. Han blev tilrådet ophør med alkoholindtagelse og at fortsætte med den medikamentelle behandling.

...

Konklusion

A er ved den retspsykiatriske undersøgelse fundet mentalt retarderet i lettere grad. Han er ikke fundet sindssyg, og der er heller ikke mistanke om, at han har været dette på noget tidspunkt.

...

Observanden har været under indflydelse af alkohol, men der er dog ikke holdepunkter for at antage, at han har befundet sig i en tilstand af patologisk rus på noget tidspunkt.

...

... Observanden er uden indsigt i de skadelige konsekvenser, der kan være af alkoholindtagelse.

A findes omfattet af den i straffelovens § 16, stk. 2, omhandlede personkreds. Det anbefales, såfremt han findes skyldig, at han dømmes efter straffelovens § 68 til tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelser om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykisk handicap. Der tilrådes vilkår om lægeligt ledet misbrugsbehandling."

I Retten i Aalborgs dom af 15. august 2012 er anført bl.a.:

"Tiltalte har været mentalundersøgt. Det fremgår af erklæringen af 30. januar 2012, at der anbefales en behandlingsdom med vilkår.

Overlæge Kirsten Faurholdt har i en erklæring af 30. januar 2012 blandt andet udtalt følgende:

"A findes omfattet af den i straffelovens § 16, stk. 2, omhandlede personkreds. Det anbefales, såfremt han findes skyldig, at han dømmes efter straffelovens § 68 til tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelser om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykisk handicap. Der tilrådes vilkår om lægeligt ledet misbrugsbehandling."

Retten's begrundelse og afgørelse

...

Efter overlægens erklæring finder retten, at tiltalte på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af sine psykiske funktioner.

Retten finder, at det er mere formålstjenligt i stedet for at idømme straf at træffe bestemmelse om foranstaltninger efter straffelovens § 68, 2. pkt. Da mindre indgribende foranstaltninger ikke findes tilstrækkelige, skal tiltalte undergive sig psykiatrisk behandling som påstået.

Da tiltalte tidligere er idømt en behandlingsdom for spirituskørsel, fastsættes længstetiden for foranstaltningen til 5 år, jf. straffelovens § 69 a, stk. 1.

Thi kendes for ret:

Tiltalte A skal undergive sig tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelser om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykisk handicap, samt at tiltalte underkaster sig lægeligt ledet behandling mod misbrug af alkohol.

Længstetiden for foranstaltningen er 5 år.”

Af udtalelse af 9. marts 2016 fra Samrådet vedrørende Udviklingshæmmede Lovovertrædere i Nordjylland fremgår bl.a.:

”På baggrund af de oplysninger som Samrådet var i besiddelse af til mødet, anbefaler Samrådet:

Samrådet anbefaler at nuværende foranstaltning opretholdes i yderligere en periode, således at det er muligt for den kommunale tilsynsmyndighed at fastholde kravet om antabusbehandling, hvorved risikoen for fornyet kriminalitet må antages at minimeres mest muligt.

Samrådet kan endvidere oplyse, at der ikke har været indlæggelser begrundet i dommen, A har, således som allerede nævnt under tilbagemelding fra tilsynsførende, haft frivilligt ophold i et socialpædagogisk tilbud oprettet specielt til A efter serviceloven § 107.

Der er således ikke tale om et tvungent ophold på en § 108 institution, hvor kommunen, som tilsynsmyndighed, har udnyttet muligheden for at træffe beslutning om ophold på institution, hvilket endvidere antages at være uden betydning for evt. fortsat ophold, hvis foranstaltningen opretholdes som anbefalet, da As foranstaltning er givet med hjemmel i straffelovens § 16 stk. 2 jf samme lovs § 68.”

Af den udtalelse af 10. marts 2017 fra den tilsynsførende kommune, Vesthimmerlands Kommune, som Samrådet vedrørende Udviklingshæmmede Lovovertrædere i Nordjylland har indhentet til brug for samrådets seneste vurdering af, om det må anses for påkrævet at opretholde foranstaltningen, fremgår bl.a.:

”A er tilflyttet tilbuddet hos familien X i 2003...

A er bosiddende i egen lejlighed, og modtager støtte fra familien X...

A er derudover tilknyttet beskæftigelse på gården hvor familien X bor...

...

Aktuel tilstand

...

A er meget beskeden i sine besvarelser på spørgsmål. Han fortæller kun om oplevelser eller andet på forespørgsel, og oplysningerne er meget korte. A er præget af en rigid holdning og opfattelse af, hvordan han oplever verden.

Dog ses der efter 3 år en lidt mildere A...

...

A har i 2016 generhvervet sit kørekort til bil. Han har desuden købt en bil, og han oplyser, at ved doms ophør, at han ikke har til hensigt at køre beruset, da det har været besværligt for ham, at generhverve kørekort...

Desuden kører A traktor i forbindelse med sit arbejde.

A har umiddelbart ikke indsigt i de skadelige konsekvenser som alkoholmisbruget medfører.

I forhold til nuværende adfærd hvor A er på antabus, ses der ikke risikoadfærd.

...

A viser ikke tegn på, at kunne anvende erfaringer fra tidligere.

Det påpeges, at i perioden hvor A har været på antabus, har der ikke været episoder hvor A har haft behov for konfliktløsning, eller hvor han har, skulle forholde sig til affektkontrol.

...

A har mange gange givet udtryk for, at han ikke vil påbegynde indtagelsen af alkohol, når dommen er udløbet. A har dog ved sidste tilsynsbesøg ønsket, at dommen kunne udløbe et par måneder før – hvorfor kunne A ikke angive.

...

Da A modtog dommen for 5 år siden var han ikke realistisk omkring brugen og opfattelsen af alkohol. Det er svært at vurdere om A vil genoptage sit forbrug når dommen udløber, men det kan antages at A igen vil påbegynde indtagelsen af alkohol.

Risiko for recidiv

...

A overholder sin antabusbehandling som udleveres af hjemmeplejen. Når A er på ferie, udleveres antabus i Vesthimmerlands Kommune, hvor moderen bor.

Der har i de 5 år, ikke været tilbagefald.

Undertegnede er ikke bekendt med fornyet kriminalitet siden domsafsigelsen.

...

A modtager pædagogisk støtte fra familien X...

...

A profiterer ikke af pædagogisk støtte, men har behov for støtte til at opretholde struktur på hverdagen, og især støtte til grænsesætning.

A udvikler ikke egne ressourcer, og støtten er af vedligeholdende karakter, og ses som hjælp til selvhjælp.

...

A er bevidst om, at han har behov for faste holdepunkter i hverdagen, sin beskæftigelse og familien X.

A er bevidst om og ved godt, at han har behov for støtte, men med baggrund i hans rigide holdning, vil han ikke erkende det for omverdenen.

A har behov for støtte som beskrevet i fremtiden.

Risikovurdering (konklusion)

...

Det formodes, at ved domsophør og dermed ophør af antabusbehandling..., vil A sandsynligt falde tilbage i alkoholmisbrug. For A er det at drikke alkohol en livskvalitet.

A erkender ikke risikoen ved at køre motoriserede køretøjer i beruset tilstand.

As rigide opfattelse af verden er, at loven ikke er gældende for ham, men for alle andre.

A opfatter ikke tilsynsbesøgene/antabusbehandlingen som en mulighed for støtte til fremtiden. A erkender ikke, at det er forkert at køre scooter eller bil, når han har indtaget alkohol.

Det vurderes, at det bedste tiltag for at undgå recidiv, er antabusbehandling.

...

Tilsynsmyndigheden indstiller til opretholdelse af antabusbehandling. Tilsynsmyndigheden vurderer samtidig, at det er urealistisk med en forventning om, at tilsynsbesøg hos A giver en positiv ændring af As generelle opfattelse af omverdenen, og i forhold til hans egen livssituation.”

Det fremgår af en fremlagt faktura af 12. januar 2018 fra Y A/S i X-by til A, at der er blevet installeret alkolås i en personbil med registreringsnummer ...

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om længstetiden for en foranstaltning idømt ved Retten i Aalborgs dom af 15. august 2012 skal forlænges med 2 år.

To dommere – Jens Peter Christensen og Lars Hjortnæs – udtaler:

Vi finder, at det må lægges til grund, at der er tale om en foranstaltning efter straffelovens § 68 og § 68 a, uanset at der i præmisserne for byrettens dom bl.a. er henvist til straffelovens § 69 a.

Af de grunde, der er anført af landsretten, finder vi, at særlige omstændigheder begrundes, at længstetiden for foranstaltningen forlænges med 2 år, jf. straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt. Oplysningen om, at der er installeret alkolås i As egen bil, kan ikke føre til en anden vurdering, idet alkolås alene forhindrer recidiv med brug af det køretøj, hvori alkolåsen er installeret.

Vi tiltræder endvidere, at proportionalitetshensyn ikke på nuværende tidspunkt kan føre til et andet resultat.

Dommer Lars Apostoli udtaler:

I vurderingen af spørgsmålet om forlængelse af længstetiden for en foranstaltning efter en af undtagelsesreglerne i straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt., eller § 69 a, stk. 1, 3. pkt., indgår proportionalitetshensyn, herunder også hensyn til den straf, der ville være idømt for det på-

gældende forhold, hvis sagen ikke var afgjort med en bestemmelse om foranstaltning i medfør af § 68 eller § 69, jf. tilsvarende Højesterets kendelse af 11. juli 2017 (UfR 2017.3209).

Foranstaltningsdommen af 15. august 2012 angår færdselslovsovertrædelser, som efter de almindelige regler ville medføre bødestraf. Der har ikke været behov for at udnytte muligheden for institutionsanbringelse af A siden dommen.

Af de grunde, som flertallet har anført, er jeg enig i, at betingelserne for forlængelse af længstetiden med 2 år er opfyldt, men under de ovenfor anførte omstændigheder finder jeg det bedst stemmende med proportionalitetshensynet, at foranstaltningen nu lempes på den måde, at muligheden for institutionsanbringelse udgår af foranstaltningsbestemmelsen. Jeg stemmer derfor for at ændre foranstaltningsbestemmelsen i overensstemmelse hermed i forbindelse med afgørelsen om forlængelse af længstetiden.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse, således at længstetiden for foranstaltningen forlænges med 2 år.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

K E N D E L S E

afsagt den 5. september 2017 af Vestre Landsrets 11. afdeling (dommerne Hanne Aagaard, Henrik Bjørnager Nielsen og Marianne Hornbjerg (kst.) i kæresag

V.L. S-1453-17

Anklagemyndigheden

mod

A

Født februar 1977

(advokat Tage Kragbak, Aalborg)

Retten i Aalborg har den 12. juli 2017 afsagt kendelse i 1. instans (rettens nr. 10-2936/2017).

Påstande

A har nedlagt påstand om, at foranstaltningen idømt ved dommen af 15. august 2012 ikke forlænges.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Forklaring

A har supplerende forklaret, at han er glad for at bo på landstedet, hvor han bor. Han vil gerne på et tidspunkt bo for sig selv, men han har ikke aktuelle planer herom. Han har et godt samarbejde med sin tilsynsførende.

Han er træt af at tage antabus og ønsker det ikke længere, da han føler, at han har afsonet sin dom. Han har ikke nogen bivirkninger ved at tage antabus. Det er rigtigt, at han har

anskaffet sig en bil. Han vil lade bilen stå, hvis han har drukket alkohol. Han har solgt sin scooter. Han har fået en ny vennekreds. Vennerne bor tæt ved, hvor han selv bor. De nye venner drikker ikke så meget alkohol som de gamle venner, han havde.

Landsrettens begrundelse og resultat

A er flere gange forud for dommen af 15. august 2012 straffet for spirituskørsel, herunder ved dommen af 29. marts 2006, hvor han også blev idømt en foranstaltning, og det fremgår af den retspsykiatriske erklæring af 30. januar 2012, hvori A blev vurderet omfattet af personkredsen i straffelovens § 16, stk. 2, at A er uden indsigt i de skadelige konsekvenser, der kan være forbundet med alkoholindtagelse.

Efter udtalelserne fra den tilsynsførende og fra Samrådet lægges det til grund, at A fortsat ikke har en sådan indsigt, og at der i tilfælde af foranstaltningens ophør er en risiko for, at A vil falde tilbage i alkoholmisbrug med deraf følgende risiko for spirituskørsel, og det må således af kriminalitetsforebyggende hensyn anses for påkrævet, at foranstaltningen opretholdes.

Herefter, og da en proportionalitetsafvejning mellem på den ene side risikoen for ny kriminalitet og på den anden side arten og længden af foranstaltningen ikke på nuværende tidspunkt taler afgørende imod en forlængelse af foranstaltningen, tiltrædes det, at foranstaltningen er forlænget som sket, jf. straffelovens § 68 a, stk. 1, 3. pkt.

Landsretten stadfæster derfor byrettens kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Hanne Aagaard

Henrik Bjørnager Nielsen

Marianne Hornbjerg
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 5. september 2017

Anette Kornum

Retssekretærvikar

Udskrift af dombogen

K E N D E L S E

afsagt den 12. juli 2017

Retten nr. 10-2936/2017

Politets nr. 5100-80201-00256-11

Anklagemyndigheden

mod

A

Født februar 1977

Ved dom af 15. august 2012 blev A fundet skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 117c, jf. § 53, stk. 1 og § 118, stk. 1, jf. § 67, stk. 2.

A blev dømt til at undergive sig tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelser om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykisk handicap, samt at tiltalte underkaster sig lægeligt ledet behandling mod misbrug af alkohol.

Der blev fastsat en længstetid på 5 år.

Anklagemyndigheden har den 1. juni 2017 indbragt sagen for retten, jf. straffelovens § 72.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået, at foranstaltningen opretholdes og forlænges i 2 år.

A har påstået, at foranstaltningen ophæves.

Sagens oplysninger

Samrådet har i en udtalelse af 2. maj 2017 udtalt således:

"...

Forud for udtalelsen har Samrådet indhentet udtalelse fra tilsynsførende kommune Vesthimmerland.

Tilsynsførende kan berette:

Der henvises venligst til meget fyldestgørende notat fra tilsynsførende.

Samrådet hæfter sig især ved, at tilsynsførende ikke vurderer, at T A på trods af langvarig hjælp via nuværende ophold, der inkluderer dagbeskæftigelse ikke har erkendt, at eksempelvis kørsel i beruset tilstand ikke er lovlig. Det skal tilføjes, at A har haft ophold i nuværende tilbud, lejlighed og aktivitetstilbud hos en landmandsfamilie med pædagogisk indsigt, forud for nuværende idømte foranstaltning.

Der beskrives endvidere, at A ikke mener, at lovgivningen er gældende for ham.

Tilsynsførende vurderer, at nuværende foranstaltning inklusiv vilkår om lægelig ledet alkoholistbehandling har en præventiv virkning i forhold til, at sikre at A indtager den fornødne antabus, for derved at minimere risikoen for kørsel i beruset tilstand.

På baggrund af de oplysninger som Samrådet var i besiddelse af til mødet, anbefaler Samrådet:

At nuværende foranstaltning opretholdes fuldt ud udover længste-tiden, da Samrådet vurderer, at især vilkåret om lægelig ledet alkoholistbehandling, har en vis præventiv virkning, således at A ikke kører rundt på diverse motorkøretøjer i beruset tilstand.

Der ses ikke, at A trods tilsynsbesøg fra tilsynskommunen samt pædagogisk støtte via nuværende opholdstilbud, at A har erkendt, at indtagelse af alkohol er uforenlig med at være fører af et motorkøretøj. Der er således risiko for recidiv, hvis ikke tilsynskommunen kan anvende nuværende foranstaltning til at kræve eksempelvis antabusbehandling. Det skal endvidere tilføjes, at A efterlevet vilkåret.
..."

A har forklaret, at han siden dommen i 2012 ikke har gjort noget ulovligt. Han kan godt lade være med at køre i spirituspåvirket tilstand, selv om foranstaltningen skulle blive ophævet. Han ønsker ikke at miste sit kørekort igen. Han er helt klar over, at han ikke må køre spirituskørsel, og at han mister kørekortet for evigt, hvis han alligevel gør det. Han har brug for at kunne køre i bil, når han besøger venner og familie. Han kan godt fremover lade være med at køre, når han har drukket. Han er ved at være træt af at tage antabus. Han vil lade være med at drikke, hvis han skal ud at køre.

Bistandsværgeren har oplyst, at tiltalte er begrænset, idet han skal møde til antabus 3 gange om ugen. Det forhindrer ham bla. i at rejse, når han har ferie.

Tilsynsførende har oplyst, at tiltalte blandt andet har været på ferie hos sin mor, og der blev da lavet en aftale om, at antabus blev udleveret på et nærliggende plejehjem. Han har også enkelte gange fået udleveret sit antabus ved bistandsværgeren.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Efter udtalelsen fra Samrådet samt den indhentede udtalelse fra den tilsynsførende i Vesthimmerlands Kommune finder retten, at det på grund af A nuværende mentale tilstand og forbehold må vurderes, at det af hensyn til retssikkerheden må anses for påkrævet, at A fortsat er undergivet de idømte foranstaltninger. Særskilt bemærkes, at A modvilje mod fortsat at indtage antabus på grund af at han ikke kan forene det med et almindeligt liv, hvor han kan tage på ferie og lignende, ikke kan medføre en ændret vurdering, navnlig når henses til oplysningerne om hvordan indtagelse af antabus kan tilpasses A behov.

Derfor bestemmes:

Den foranstaltning, som A blev idømt ved dom af 15. august 2012 forlænges i 2 år.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Carsten Michelsen
Dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I AALBORG, den 12. juli 2017

Inger Christiansen
kt.fm. tlf. 99688590